

MEGHÍVÓ

A *Társas-Kognitív Nyelvészeti Kutatócsoport*,
valamint a *DAB Nyelvtudományi Munkabizottsága*
és a *Debreceni Egyetem BTK Hallgatói Önkormányzata*
meghívja

Garamszegi László Zsolt

(Estación Biológica de Doñana, CSIC, Sevilla)

Nyelvészet és az evolúcióbiológia:

kulturálisan öröklődő replikátorok az emberi nyelvben és a madárénekekben

című előadására

Az emberi nyelv egyik alapvető sajátossága, hogy jórészt kulturális, és nem genetikai csatornákon keresztül öröklődik. Ennek ellenére a kulturális öröklésment is leírható olyan folyamatokkal, melyek a darwini természetes szelekció mechanizmusának alapelemeivel operálnak. A nyelv evolúcióbiológiai szempontból biológiai replikátornak tekinthető: az egyes nyelvi kultúrák között és azokon belül is nagyfokú fenotípusos változatosságot figyelhetünk meg, és ezek a kulturális változatok képesek generációról generációra eltérő hatékonysággal öröklődni, amit a változatok rátermettsége határoz meg. A genetikai és kulturális evolúció analógiájára támaszkodva az előadó szeretne rámutatni az evolúcióbiológiai megközelítés néhány, nyelvészeti szempontból esetlegesen érdekesnek tekinthető aspektusára. Az előadás első része az állati kommunikáció alapelemeire fordítja a figyelmet, és feltárja, hogy több faj (például a bálnák és a madarak) is használ szemantikailag megkülönböztethető szavakat és szótagokat, melyek sokszor nyelvjárásokba rendeződnek, ezért a nyelv dinamikáját leíró módszerekkel és lexikális hálózatokkal vizsgálhatók. Az emberi nyelv és a magasabbrendű állati kommunikáció közös vonásai számos, az emberi nyelv unikalitását érintő kérdést vetnek fel. Az előadás második része áttekintést ad a fajok közötti evolúciós mintázatok feltérképezésére használt filogenetikai komparatív megközelítésről, mely több szempontból is az összehasonlító nyelvészet módszertanával állítható párhuzamba. A filogenetikus módszer releváns lehet a nyelvek evolúciójának, illetve hierarchikus kapcsolatrendszerének megértésében.

Helyszín: MTA Debreceni Területi Bizottság (DAB) székháza (Debrecen, Thomas Mann u. 49.),

I. emelet „C” terem (Kis előadó)

Időpont: 2014. május 12. (hétfő), 16 óra

Az előadás honlapja: http://mnytud.arts.unideb.hu/tkny/ea4_6.php

Az előadáson minden érdeklődőt örömmel lát a Társas-Kognitív Nyelvészeti Kutatócsoport, a DAB Nyelvtudományi Munkabizottsága és a DE BTK Hallgatói Önkormányzata.

Debrecen, 2014. május 8.

Kis Tamás

A Társas-Kognitív Nyelvészeti Kutatócsoport
alapító tagjai

Fehér Krisztina

Tóth Valéria

A DAB Nyelvtudományi
Munkabizottságának elnöke

Szikszai Tamás

A DE BTK Hallgatói
Önkormányzat elnöke

Ha előadás-sorozatunk vagy kutatásaink felkeltették érdeklődését, látogasson el honlapunkra (<http://mnytud.arts.unideb.hu/tkny/index.php>), és regisztráljon hírlevelünkre (<https://mail.unideb.hu/cgi-bin/mailman/listinfo/tarskogny>), vagy csatlakozzon Facebook-oldalunkhoz (<https://www.facebook.com/tarskogny>), hogy a későbbiekben is értesítést kapjon előadásainkról, publikációinkról.